

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

199 761

(11) (B1)

(61)

(23) Výstavní priorita
(22) Přihlášeno 10 11 76
(21) FV 7254-76

(51) Int. Cl.³ A 01 K 13/00

(40) Zveřejněno 31 08 79
(45) Vydáno 01 12 82

(75)

Autor vynálezu ŽIŽKOVSKÝ PETR ing., PLZEŇ a ŠTRUNC JOSEF, ČERVENÝ HRÁDEK

(54) Nosní násadec pro hospodářská zvířata, zejména pro skot

1

Předmětem vynálezu je nosní násadec pro hospodářská zvířata, zejména pro skot, zabráňující vzájemnému vysávání mléka. Vzájemné vysávání mléka je u skotu velmi závažným problémem nejen ve volném ustájení, ale i ve vazných stájích. Statistické materiály udávají, že 5 až 25 % krav ve stádě trpí tímto zlovykem. Stejně tak i u jalovic všech věkových kategorií se vzájemné vysávání projevuje v rozsahu, který není rovněž zanedbatelný. Vlastní příčiny tohoto jevu jsou a s postupující industrializací chovu budou i nadále velmi těžko odstranitelné. Přímé ztráty způsobené vzájemným vysáváním skotu dosahují ročně miliónových hodnot. Ztráty nepřímé jsou však neméně závažné. Zlovyk u krav a jalovic vyvolává poškození struktury vemene, způsobené především vznikem předporodních mastitid. Nedostatek mleziva pro mládě má negativní vliv na jeho další odchov. Každý průměrný těžký zánět vemene má trvalý dopad na celoživotní užitkovost dojnice, který je statisticky vyjadřován 17% snížením. Náklady na léčbu a zvýšení pracovních a materiálových nákladů nejsou rovněž zanedbatelné.

Dosud známá řešení spočívají zejména v aplikaci mechanických zábran, využití elektrických šoků nebo uplatnění chirurgických metod. Z mechanických zábran je známo používání nosních destiček, které jsou však málo účinné, někdy způsobují zhoršené přijímání potravy a zvířata destičky snadno ztrácejí. Jejich poruchovost je vysoká. Použití destiček

199 781

nevede u zvířat cucajících k odstranění zlovyku. Použití ostatných ohlávek způsobuje nekrózy nosní kosti. Elektrické ohlávky pracující na principu elektrických šoků trpí vysokou poruchovostí při činnosti v agresivním prostředí chlévů a v prostředí s vysokou relativní vlhkostí vzduchu, přičemž jejich výroba a údržba jsou nákladné. Chirurgické metody jsou neodůvodněně drastické. Spočívají zejména v anatomické mutilaci jazyka, tak, aby zvíře v dutině ústní nemohlo vyvinout potřebný podtlak. To způsobuje slinotok a zvíře se nemůže pást. Nevýhodou chirurgických metod je pracnost, náklady a dlouhotrvající rekonvalescence.

Výše uvedené nedostatky jsou odstraněny nosním násadcem, pro hospodářská zvířata, zejména pro skot podle vynálezu, jehož podstata spočívá v tom, že sestává z věnce, jehož spodní část je opatřena několika čelními hroty, které jsou delší než dvacetina minimálního obvodu věnce, vykloněnými od roviny věnce směrem ven o 90° až 120° , přičemž boční stěny věnce jsou opatřeny několika stranovými hroty, které jsou delší než dvacetina minimálního obvodu věnce, jejichž odklon od roviny věnce směrem vně činí 110° až 180° .

Výhody nosního násadce podle vynálezu spočívají zejména v jednoduché a bezbolestné aplikaci nosního násadce na zvíře, v trvanlivosti jeho upevnění a v tom, že zvíře, kterému byl nosní násadec aplikován není nosním násadcem zraňováno. Nosní násadec je lehký a nepřekáží zvířeti v přijímání potravy a nápoje. Podstatnou výhodou proti stávajícím mechanickým přípravkům je, že při vysávání někdy trpí i sající zvíře, což přispívá k odstranění zlovyku vysávat druhé zvíře.

Na připojeném výkresu je schematicky znázorněn příklad provedení nosního násadce podle vynálezu, kde obr. 1 představuje pohled na nosní nástavec shora, obr. 2 představuje pohled na násadec v rovině řezu rovinou A - A z obr. 1 a obr. 3 představuje pohled na nosní násadec v řezu rovinou B - B z obr. 1.

Nosní násadec podle vynálezu sestává z věnce 1 ve tvaru elipsy, který je v horní části přerušen a oba konce přerušeného věnce 1 jsou opatřeny čelistmi 2, které tvoří zámek nosního násadce a jsou vzdáleny od sebe maximálně 8 mm. Elipsa, podle které je tvarován věnec 1 nosního násadce má delší osu délky nejméně 50 mm a kratší osu dlouhou nejméně 25 mm. Spodní část věnce 1 je opatřena několika čelními hroty 4 dlouhými nejméně 10 mm, jejichž odklon od roviny věnce 1 směrem vně činí 90° až 120° . Boční části věnce 1 jsou opatřeny několika stranovými hroty 3 dlouhými nejméně 10 mm, jejichž odklon od roviny věnce 1 směrem vně činí 110° až 180° .

Nosní násadec je s výhodou vyráběn z umělé hmoty, která se ohřevem stává elastickou a po vychladnutí setrvává v předem nastaveném tvaru.

Aplikace nosního násadce je prováděna tak, že násadec je ponořen do horké vody a po částečném změknutí materiálu rychle nasazen. Celý proces je prováděn ručně, bez fixačních

pomůcek a trvá několik sekund. Násadce je vhodné aplikovat již u jalovic, které zlozvykem sání mléka z jiného zvířete trpí, a to především ve volných stájích.

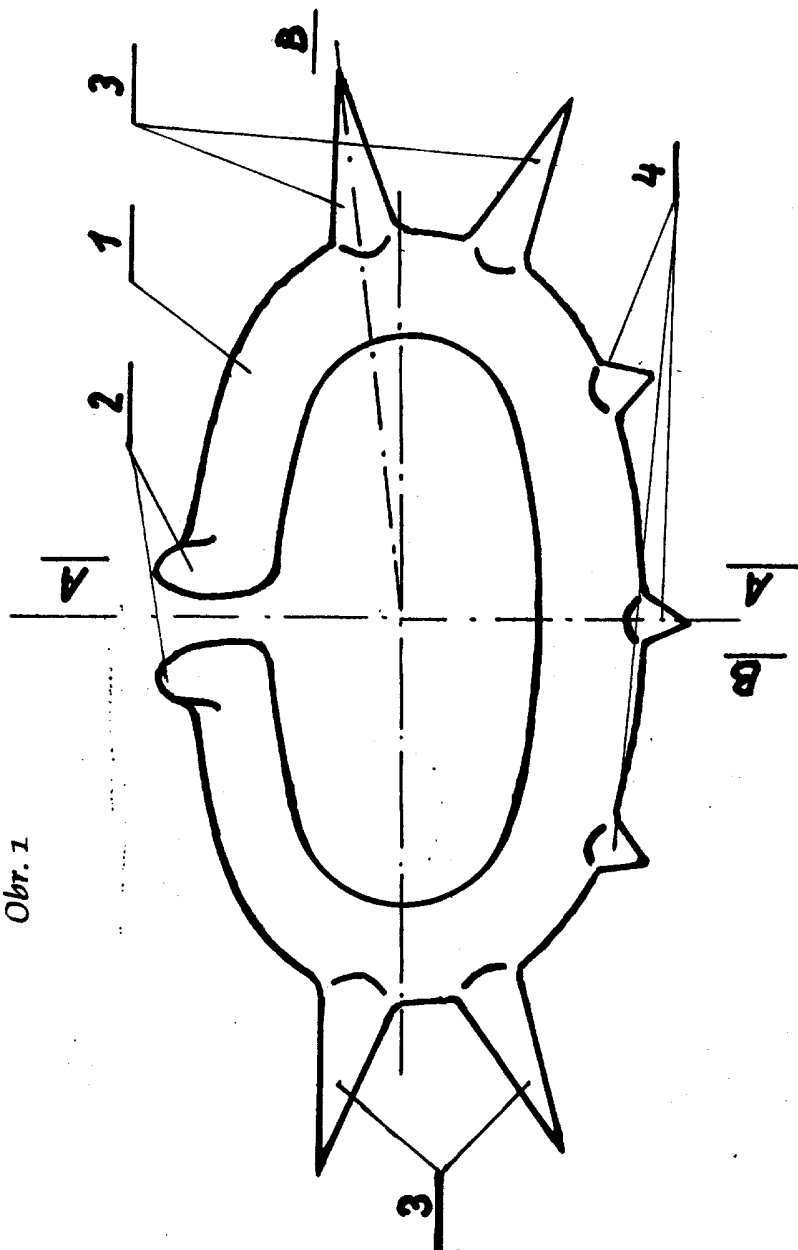
Při pokusu o sání mléka druhého zvířete zvířetem, kterému byl nasazen nosní násadec, dochází k bolestivému styku hrotů nosného násadce s tělem vysávaného zvířete, které na tento styk reaguje oddálením se od zvířete pokoušejícího se sát, čímž je dosaženo žádoucího účinku. V případě, že dojde k překlopení nosného násadce, při kterém by vysávané zvíře se s hroty nosného násadce, nedostalo do styku, jsou tyto hroty obráceny proti zvířeti, které projevilo snahu vysávat a bolestivě působí na toto zvíře.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

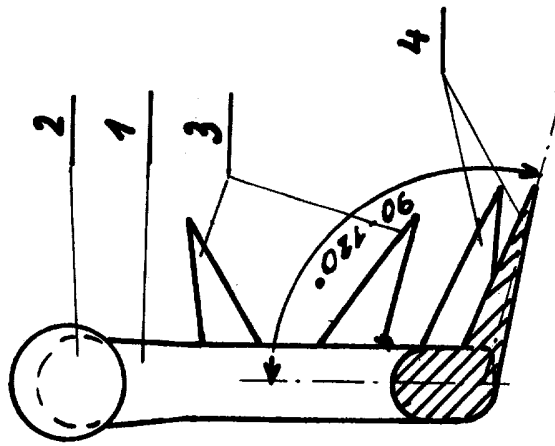
Nosní násadec pro hospodářská zvířata, zejména pro skot, vyznačující se tím, že sestává z věnce (1), jehož spodní část je opatřena několika čelními hroty (4), které jsou delší než dvacetina minimálního obvodu věnce (1), vykloněnými od roviny věnce (1) směrem o 90° až 120° , přičemž boční části věnce (1) jsou opatřeny několika stranovými hroty (3), které jsou delší než dvacetina minimálního obvodu věnce (1), jejichž odklon od roviny věnce (1) směrem vně činí 110° až 180° .

3 výkresy

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

